

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Questiones spiritualis [con]iuiuij delicias preferentes,
super euangelijs tam de te[m]pore [quam] de sanctis**

Johannes <de Turrecremata>

Lyon, 18. Jan. 1509

In festo innocentium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70506)

In festo innocentium.

Albertus hoc est fabula. Alij vero eum non dicunt esse mortuum. sed dicunt eum cum enoch et helia transfatum id paradysum pugnaturum cum antichristo. et pro christo suscipiet martirium. nec hoc videtur verisimile tam dilectus sibi apostolum tam diu. hoc est tanto tempore usque ad finem mundi suspensum a sua visione et fructu alijs apostolis in gloria existentibus. Et ideo cum alijs dicendum est quod beatus iohannes mortuus est sed non per martirium. et quod statim post mortem resurrexit. et cum corpore et anima translatus sit ad locum beatorum. Et huiusmodi rei capitulum arguendum. quia in sepulchro eius corpus non inuenitur. sed de fundo sepulchri manna scaturit et ebullit in signum eius quod populum dum viveret celesti pane pavit. Non enim videtur credibile quod corpus tam dilecti apostoli deus sine venatione in celo et in terra reliquit. Et cum non inueniatur ad venerandum pius est credere quod in celo beata vita et immortalitate sit vestitum. ut dicit albertus. quod non dicit. Sic volo eum manere. sic intelligit. id est. nolo eum mori per martirium. nolo quod persecutoris supplicium eum ab hac vita presecindat. quia et si venenum bibit. non tamen nocuit donec veniam advocandum eum ad gloriam. Unde legitur in vita sua quod in ultima senectute sua apparuit ei dominus. dicens. Veni dilecte mihi. quia tempus est ut cum fratribus tuis mecum epuleris.

In festo innocentium est euangelium. In illo tempore. Angelus apparuit in somnis ioseph. mat. ij. Circa quod possunt hec disputari

Primo. utrum innocentes veraciter dicantur martires christi. Secundo. utrum baptismus sanguis suppleat defectum baptismi aque. **Q**uoniam prima questione sic procedit. Et videtur quod innocentes pro christo occisi non dicuntur veraciter martires christi. Primo sic. nulla passio videtur meritoria et martyrii corona digna nisi sit voluntaria. sed passio istorum innocens non potuit esse voluntaria cum usum rationis non haberent. ergo non videntur posse dici martires. Secundo sic. martirium est actus virtutis. sed ois actus virtutis est voluntarius. sed talis non fuit in illis. ut dictum est. ergo etc. Tertio sic. martyr in greco dicitur testis fidei christiane. sed innocentes illi non potuerunt esse testes fidei christiane. cum usum liberi arbitrii non haberent. ergo martires veraciter

ter dici non possent. ¶ In opposi-
tum est fides ecclesie q̄ colit eo-
rum martyriū tanq̄ verū. ¶ Re-
spondeo dicendū. q̄ innocentes
p̄ x̄po occisi. fuerūt si martires
x̄pi. ¶ Circa quod sciendū. q̄ ad-
euitandum argumenta facta ali-
qui dixerunt q̄ in innocentibus
acceleratus est miraculose vsus
liberi arbitrii. sicut in ioh̄ane ba-
ptista duz adhuc existeret in ma-
terno utero ita q̄ etiam volunta-
rie passi sunt. et s̄m hoc veri mar-
tyres fuerunt et voluntatez actu.
Sed qz hoc per auctoritatē scri-
pture nō pbaf. imo ecclesia dicit
q̄ nō loquendo sed moriēdo con-
fessi sunt. Ideo meli⁹ dicendum
est. vt dicit sanctus tho. Cū. ij. q.
cxliij. art. j. ad. j. iuxta augusti-
nū. q̄ martyriū gloriā quam in
alijs pp̄ria volūtas meretur. illi
paruuli occisi p̄ x̄po per dei gra-
tiam sunt adepti. Nā effusio san-
guinis p̄ x̄poviz gerit baptisina-
tis. Unde sicut pueris baptiza-
tis per gratiam baptismalē me-
ritum x̄pi operatur ad gloriā
obtinēdam. Ita in occisis p̄pter
x̄pm meritum martyriū x̄pi ope-
ratur ad palmam martyriū conse-
quendam. ¶ In aug. in quodā ser-
mone de epiphania quasi eos al-
loquens dicit. Ille de vestra co-
rona dubitabat i passione p̄ x̄po
qui etiā paruulis baptismū pro-
desse non estimat. christi non ha-
bebatis etatem in qua passurum
x̄ps crederetis. s̄z habebatis car-
nem in qua. p̄ x̄po passuro passio-

nem sustineretis. ¶ Ad rōnes in-
opositū. vna sufficit responsio. q̄
ille p̄cedūt de martyrio in adul-
tis. in quib⁹ ad meritum marty-
rii et corone glorie cōsecutionez
requiritur pp̄ria volūtas. sed in
paruulis p̄ x̄po occisis x̄pi meritū
operat totū in illis sine vsu libe-
ri arbitrii. et ita non loquēdo. sed
moriendo testes sunt christi.

¶ **secūdas**
questionez sic
procedit. Et
videtur q̄ ba-
ptismus san-
guinis nō sup-
pleat defectū

aque. Baptismus enim aque h̄z
efficaciā et ope opato. baptism⁹
aut sanguinis et ope operate. vñ
sine caritate nō prodest. vt ps. j.
Lor. xij. s̄z in pueris nihil h̄z effi-
caciā ex opere operante. quia
vsus liberi arbitrii non habent.
ergo in eis baptism⁹ sanguinis
non supplet vicē bap-
tismi aque. ¶ Secūdo sic. in bap-
tismo sangui-
nis non est nisi pena et causa. s̄z
pena quādoqz non est proportio
nata ad tollendam totam penāz
debitam pro peccatis. nec etiāz
deuotio ad causam passionis cū
quis p̄ deo patiat̄ur ad hoc suf-
ficeret. ergo baptismus sangui-
nis non semper totam penāz de-
bitam pro peccatis tollit. et ita
non supplet in omnibus vicem
baptismi aque. ¶ Tertio sic. alia
multa sunt genera supereroga-

In festo sancti thome cantuariensis.

tionum sicut virginitas. cui de-
betur aureola. et doctrina et hu-
iusmodi. sed hec non supplet vi-
ces baptismi. ergo nec martiriū
vt videtur. ¶ In oppositū est qd
dicit augustinus de beato cipria-
no. qd si quid in eo purgādū erat
passionis calice ablatū est. ergo
baptismus sanguinis purgati-
uer saliter et supplet locū bap-
tismi aque. ¶ Respondeo dicendū
qd baptismus sanguinis optū ad
id quod est res tantum videlicet
optum ad remissionem omnis cul-
pe et pene. supplet locū siue vicē
baptismi aque. quādo articulus
necessitatis sacramētū excludit
Pro cuius intelligentia notan-
dum qd (vt habet. iij. sen. di. iij.
q. iij. ar. iij. q. iij.) baptismus aque
efficaciam hz a passione xpi in-
optum eam sacramentaliter re-
presentat. Baptismus autem san-
guinis passiōi christi conforma-
tur realiter non sacramentali re-
presentatione. et ideo in his que
sacramentalia sunt baptismus
sanguinis nō supplet vicē bap-
tismi aque. sicut est impressio cara-
cteris et huiusmodi. sed in eo
quod est res tantum supplet to-
taliter vicē baptismi aque. quā-
do articulus necessitatis sacra-
mentū excludit. Sicut enim in
baptismo aque liberatur homo
ab omni culpa precedente pena.
ita in baptismis sanguinis. ¶ Ad
rationes in oppositū. ¶ Ad pri-
mam respondetur. negando con-
sequentiam. Et ratio est. quia bap-

ptismus non hz tantū ex opere
operate. s3 hz ex imitatione pas-
sionis xpi. ¶ An de martyribus dicit
apoc. v. Lauerūt stolas suas in
sanguine agni. et ideo pueri quibus
liberū arbitriū nō habeāt si occi-
dunt pro xpo in suo sanguine ba-
ptizati saluant. ¶ Ad secundam
dicitur. negādo psequentiā. Et rō
est. qz hz illa pena in se pderata
nō esset sufficiens ad liberandū
ab omni pena peccati. tñ relata
ad causam passionis accipit effi-
caciā a passiōe xpi. cui aliqua
per talē penā cōformaf et ex hoc
ab oi pena absolui potest. ¶ Ad
tertiā rīdet. negādo psequentiā.
Et ratio est. qz in supererogatio-
nis seu pfectionis operib' nō est
ita expressa conformitas ad pas-
sionem christi sicut in bap-
tismo sanguinis. nec etiā in bap-
tismo penitentie. et ideo non oportet qd
in eis omnis pena dimittatur.

In festo
santi thome can-
tuariensis. Pos-
sunt disputari
sequentes qstio-
nes. ¶ Prima
vtrū thomas
archiepiscopus
cantuariensis

ministraverit christo repetendo
res ecclesie sue cum scandalo re-
gis anglie. ¶ Secunda. vtrū sanctus tho-
mas i hac administratiōe subeu-
do morte meruit a celestipatre
corona martyris honorificari.